

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 22P/128/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514228656
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1514228656.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. W., nar. XX.XX.XXXX a Z. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, deti rodičov: matka - V.. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Q. č. 3, H. a otec - V.. I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XXX/X, S. W., v konaní o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností zverením detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a o návrhu matky na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti takto

r o z h o d o l :

Maloleté deti Q. W., nar. XX.XX.XXXX a Z. W., nar. XX.XX.XXXX s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú o b a j a rodičia.

Otec j e p o v i n n ý počnúc 22.01.2015 prispievať na výživu maloletého Q. sumou 135 eur mesačne a na výživu maloletej Z. sumou 115 eur mesačne a to vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky maloletých.

Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 22.01.2015 do 18.06.2015 v sume 185,16 eur na maloletého Q. a v sume 79,35 eur na maloletú Z. je otec p o v i n n ý zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletých.

Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne:

- počas školského roka každý nepárny kalendárny týždeň od štvrtku od 15.00 hod, kedy si maloleté deti prevezme v školskom, resp. predškolskom zariadení nepretržite do nedele do 19.00 hod., kedy maloleté deti matke odovzdá v mieste jej bydliska a každý párny kalendárny týždeň od stredy od 15.00 hod nepretržite do štvrtku do 08.00 hod, kedy si v čase začatia styku maloleté deti prevezme v školskom, resp. predškolskom zariadení, kde ich v čase ukončenia styku odovzdá s tým, že pokiaľ deň prevzatia, resp. odovzdania detí v školskom zariadení prípadne na sviatok, resp. deň pracovného pokoja, je miestom prevzatia, resp. odovzdania detí bydlisko matky;

- počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 09.00 hod do 15.07. do 19.00 hod a od 01.08. od 09.00 hod do 15.08. do 19.00 hod;

- počas veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku od Veľkého piatka od 9.00 nepretržite do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod;

- počas vianočných sviatkov a nadväzujúcich školských prázdnin v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 17.30 hod do 26.12. do 19.00 hod a v nepárnom kalendárnom roku od 26.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho párneho kalendárneho roka do 19.00 hod;

- počas jarných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky v párnom kalendárnom roku od pondelka ako prvého dňa prázdnin od 09.00 hod nepretržite do piatku ako posledného dňa prázdnin do 19.00 hod.

Počas prázdnin a sviatkov si otec maloleté deti v čase začatia styku prevezme v mieste bydliska matky, kde ich v čase ukončenia styku matke riadne odovzdá. Matka je povinná maloleté deti vždy na stretnutie s otcom riadne pripraviť.

Súd návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Na návrh otca doručený tunajšiemu súdu dňa 17.12.2014 začalo konanie vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom W. a to zverením do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorú otec navrhol zabezpečovať v týždenných intervaloch - otec každý párný týždeň a matka nepárny týždeň s tým, že sa začne v nedeľu (bez uvedenia ktorého týždňa) o 18.00 hod v mieste bydliska rodiča, ktorému končí styk s deťmi. Nakoľko návrh otca nebol opatrený jeho podpisom, bol otec uznesením č.k. 22P 128/2014-7 zo dňa 19.12.2014, ktoré prevzal dňa 29.12.2014 vyzvaný na jeho doplnenie o podpis. Dňa 09.01.2015 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorými žiadal o vydanie predbežného opatrenia na úpravu styku s maloletými deťmi, avšak bez jeho bližšej špecifikácie, doplnený o oznámenie skutočností, že si matka maloletých našla nového priateľa a vymenila vložku od dverí bytu, v ktorom spoločne bývali a odopiera otcovi styk s deťmi. Pred oficiálnou písomnou výzvou otcovi na doplnenie jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, otec po opakovanom telefonickom kontaktovaní kancelárie súdu dňa 28.01.2015 doplnil svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia tak, že žiadal, aby sa deti odovzdávali vždy v nedeľu o 18.00 hod v mieste bydliska rodiča, ktorému končí starostlivosť o deti, pričom si ich prevezme rodič, ktorému začína striedavá osobná starostlivosť s výnimkou vianočných sviatkov a nového roka, kedy navrhol, aby deti trávili štedrý deň a 1. sviatok vianočný s rodičom, ktorému náleží v tom čase starostlivosť a od 26.12. do 01.01. nasledujúceho roku budú tráviť sviatky s druhým rodičom s tým, že v nasledujúcom roku by si svoju rolu vymenili, pričom Vianoce 2014 deti trávi s matkou a Silvester s otcom.

Dňa 22.01.2015 bol súdu doručený návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorým žiadala deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a zaviazat' otca prispievať na výživu každého z detí sumou 150 eur mesačne s tým, že styk otca s deťmi navrhla určiť na dva krát v mesiaci cez víkend. Svoj návrh odôvodnila tým, že do roku 2014 otec maloletých býval v S. W. a pomáhal jej so starostlivosťou o deti cez víkendy, kedy za deťmi chodil do C. do jej bytu, kde ona trávila čas s deťmi aj počas týždňa. Od roku 2014 býval s nimi otec v jej byte cez týždeň, pričom víkendy trávili spolu v S. W.. Na výživu maloletých detí platil pravidelne až od roku 2011 a to sumou spolu 300 eur mesačne na obe deti. Vzťah rodičov narušil problémový vzťah starej matky maloletých detí z otcovej strany k synovi, k nej i k deťom, ktorá opakovane vznášala výhrady k hlučnosti detí, vyhadzovala matku maloletých z domu v S. W. a často privolávala políciu, čoho svedkami boli aj maloleté deti. Po rozpade ich partnerského vzťahu v októbri 2014 otec za deťmi naďalej chodieval do C., keďže disponoval kľúčmi od bytu, avšak matke denne po návrate z práce robil pred deťmi výčitky a zopár krát ju aj udrel, na čo ona vymenila zámok na byte a otcovi obmedzila do neho prístup. Dňa 05.01.2015 matku otec maloletých fyzicky napadol tak, že bol za tento skutok aj trestne stíhaný pod ČVS 0RP-2/1-VYS-B5-2015, na preukázanie čoho

pripojila k svojmu návrhu zápisnicu z jej výsluchu pred orgánmi činným v trestnom konaní a lekárske potvrdenia. V priebehu konania svoj nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou odôvodnila tým, že po rokoch fungovania v štýle, že pred každým víkendom balila deťom veci a sťahovali sa mimo Bratislavu sú už s deťmi z takejto situácie unavení. Poukazovala aj na nespoľahlivosť otca keď sa stalo, že deti nedoviedol v dohodnutom čase, pričom nereagoval na jej pokus o telefonické spojenie. V byte na Q., ktorý je 3 izbový, majú deti vytvorené vhodné podmienky. Upozornila na to, že otec s deťmi chodil minimálne k lekárovi, nikdy nezabezpečoval nákupy, a mala pochybnosti či by sa o deti vedel aj v tomto smere postarať, pričom aj jeho matka, ktorá býva v jeho dome v S. W. sa vyjadrila, že so striedavou starostlivosťou súhlasiť nebude, keď na Okresnom súde Pezinok dokonca prebieha konanie o vrátenie daru vo vzťahu k rodinnému domu a na syna opakovane podávala trestné oznámenia, čo tiež svedčí o tom, že prostredie v S. W. by nebolo pre deti najvhodnejšie.

Návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý uznesením tunajšieho súdu zo dňa 02.02.2015 s odôvodnením, že z predbežne vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že styk otca s deťmi sa od odlúčenia rodičov realizoval, pričom ku zjavne dočasnému sťaženiu komunikácie rodičov došlo až na základe neprimeraného správania otca voči matke, ktorej nemožno vytknúť, že v dôsledku počínania otca voči jej osobe mu zamedzila prístup do jej bytu, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu dovtedajšieho zabehnutého módu v starostlivosti o deti, resp. stretávania sa otca s deťmi, keď je evidentné, že sa na kontakte otca s deťmi rodičia vedeli ešte v bezprostrednej minulosti dohodnúť. Z návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností je však zrejmé, že matka otcovi v kontakte s deťmi ani za novovzniknutej situácie brániť nemieni, keď sama navrhuje úpravu styku otca s maloletými deťmi v bežnom rozsahu dvoch víkendov v mesiaci, a teda je predpoklad dosiahnutia rodičovskej dohody bez bezodkladnej ingerencie súdu po upokojení emočne vypätej situácie medzi rodičmi. Otcovo právo na kontakt s deťmi sa teda nejavilo byť perspektívne porušované a vzhľadom na krátkosť času od konfliktu rodičov neprichádzalo do úvahy ani riziko narušenia vzťahu detí k otcovi v dôsledku ich separácie, ak by aj problémy s dohodou ohľadom styku ešte istý čas pretrvávali. Súd otca vyzval, aby v záujme detí, ktoré nevyhnutne trpia konfrontáciami rodičov, keďže ku každému z nich majú nepochybne pozitívny vzťah, rešpektoval vtedajší pochopiteľne odmietavý postoj matky k jeho osobe a zohľadnil ho pri ďalšej komunikácii o dohode týkajúcej sa úpravy styku s deťmi do rozhodnutia vo veci samej, prípadne aby akceptoval dočasne návrhy matky v tomto smere, hoci nie plne v súlade s jeho predstavami. Výchova maloletých nebola bezprostredne ohrozená (matka fakticky zabezpečovala osobnú starostlivosť o deti už od ich narodenia, iba za sprievodnej pomoci otca v zásade počas víkendov až do roku 2014) a teda neexistovala potreba okamžitého zásahu vo forme odobratia detí matke a ich odovzdania do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Navyše z obsahu návrhu nebolo možné jednoznačne bez ďalšieho dokazovania vyvodiť záver, že bezodkladné zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by bolo v ich záujme, ktorý je prvoradým kritériom na takéto rozhodnutie, naopak s prihliadnutím na vzdialenosť bydlísk rodičov sa predbežne takáto forma starostlivosti o deti nejavila ako optimálna, vzhľadom na potrebu zachovania kontinuity vo vzdelávacom procese maloletých a tiež v záujme toho, aby mal rozchod rodičov čo najmenší dopad na životy detí, ktoré potrebujú pre svoj zdravý vývoj stabilitu a bezpečie.

Súd vo veci samej vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí a svedkyne I. W., správmi Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo šetrení pomerov v domácnostiach oboch rodičov, potvrdeniami o ich príjmoch, výdavkoch a majetkových pomeroch, správou Okresného riaditeľstva policajného zboru v G., Obvodného oddelenia Policajného zboru v S. W., oboznámil sa s obsahom spisu tunajšieho súdu č.k. OT 6/2015, ako aj ďalším na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav veci.

Maloleté deti Q. a Z. W. sa narodili z mimomanželského vzťahu ich rodičov za trvania manželstva matky maloletých detí s Y. D., ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 22P 424/2012-20 zo dňa 24.09.2013. Nakoľko otcovstvo manžela matky k oboj deťom bolo ešte za trvania manželstva úspešne zapreté, v dôsledku súhlasného vyhlásenia rodičov je v rodnom liste oboch maloletých detí ako otec zapísaný ich skutočný biologický otec Ing. I. W..

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že po rozvode manželstva matky maloletých detí s deťmi zostala bývať na adrese Q. č. X v C., kde deti v blízkosti bydliska navštevujú predškolské, resp. školské zariadenia.

Počas týždňa otec maloletých matke aktívne pomáhal so starostlivosťou o deti, pričom víkendy trávili spoločne ako rodina striedavo v rodinnom dome v spoluvlastníctve otca v S. W. alebo v C.. Aj po rozpade vzťahu rodičov v októbri 2014, ktorú skutočnosť otec maloletých zjavne neakceptoval, v dôsledku čoho medzi rodičmi dochádzalo k častejším zvadám a dokonca ku konfliktu, ktorý vyústil do odsúdenia otca trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. OT 6/2015 zo dňa 07.01.2015, právoplatným dňa 07.01.2015 k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. d) Trestného zákona, matka otcovi umožňovala široký styk s deťmi, rešpektujúc ich vzájomne pozitívny vzťah. Otec sa s deťmi stretával v zásade denne, kedy za deťmi chodil po škole do C., kde mu matka v jej byte dokonca umožňovala aj prespatie, čo však pochopiteľne narúšalo jej súkromie a konfrontačný postoj otca k nej, podmienený emóciami zo skončenia ich vzťahu a jeho správanie a kroky voči deťom vníma z jeho strany ako pokus o jej kontrolu a opätovnú snahu o obnovu ich spolužitia. Okrem stretávania sa počas týždňa matka deti otcovi odovzdáva každý druhý víkend od piatku do nedele do večera. Od začatia konania vo veci otec na výživu detí prispieval pravidelne mesačne sumou 100 eur na každé z detí.

Otec pracuje ako vedúci výroby v spoločnosti v spoločnosti Z. G. spol. s r.o., kde za obdobie r. 2014 dosahoval priemerný mesačný príjem 975,65 eur netto. Podľa potvrdenia zamestnávateľa má týždenný pracovný čas 40 hodín týždenne a pohyblivú pracovnú dobu s tým, že denne musí odpracovať 7 hodín. Vo výlučnom vlastníctve má rodinný dom na C. ulici v S. W., ktorý mu darovali jeho rodičia každý v 1 - ici. Jeho matka, ktorá využíva vecné bremeno doživotného práva bývania v dome, kde užíva poschodie, sa domáha v samostatnom súdnom konaní vrátenia daru. Celkové mesačné náklady spojené s prevádzkou domu sú cca 170 eur (9,95 eur voda, 105 eur plyn, 49,34 eur električka, 2,32 RTVS, 49,92 eur ročne smeti), pričom matka mu prispieva sumou 90 eur mesačne. Ide fakticky o nový dom, kde otec užíva prízemie, pozostávajúce z veľkej kuchyne, obývačky aj spálne, kde deti prespávajú spoločne s otcom. Z prvého manželstva otcovi trvá vyživovacia povinnosť voči synovi I. W., nar. X.X.XXXX, ktorý doposiaľ študuje, určená vo výške 99,58 eur (3.000 Sk) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 14C 238/2005-19 z dňa 19.5.2006. Od januára 2015 otec prispieval na výživu maloletého Q. a Z. sumou 200 eur na obe deti, s tým že predtým matke platil 300 eur príp. viac, pokiaľ mu zostali voľné finančné prostriedky. Vlastní tiež 1 rodinného domu na G. ulici v S. W. spolu s bývalou manželkou a osobné motorové vozidlo Fabia Combi r. výroby 2007. Berie lieky na tlak a cholesterol, za čo mesačne vydá cca 20 eur. Nevnímal ako problémové zvládnutie vozenia detí ráno do H., čo si do vyhlásenia rozsudku vyskúšali zatiaľ dva krát, keď boli deti u neho dlhšie večer, na čo mu matka telefonicky povedala, aby ich ráno zaviezol do školy. Bolo to narýchlo a neočakávané, takže sa vyskytli menšie komplikácie s raňajkami a s tým že sa Q., musel ešte ráno zastaviť u matky pre učebnice ale v zásade to bolo bezproblémové. Podľa neho neprekážajú ani skoršie odchody z domu do školy kvôli premávke, keď poukázal na to, že Q. býva často v škole už o 7.15 až 7.30 hod. Uviedol tiež, že deti si v podstate zatiaľ samé vyžadujú spoločné spanie s tým, že jeho rodinný dom má potenciál o možnosť rozšírenia o ďalšie izby na poschodí. Potvrdil, že jeho matka je extrémne neznášanlivá osoba voči všetkým, pričom však nepripustil jej negatívny vplyv na deti, keďže by s nimi prichádzala do kontaktu minimálne a nepomáhala by mu so starostlivosťou o ne.

Matka pracuje v spoločnosti V.-AI spol. s r.o. na pozícii samostatného projektového manažéra. Zamestnávateľom je hodnotená kladne, pričom za r. 2014 dosahovala priemerný mesačný príjem 1.146,70 eur. Poberá rodinné prídavky na obe deti spolu vo výške 47,04 eur. V bezpodielovom spoluvlastníctve s bývalým manželom vlastní 2 byty - trojizbový, ktorý užíva s deťmi a jednoizbový, ktorý užíva on. Zatiaľ obe hypotéky uhrádza v jednej sume sama, pričom si BSM zatiaľ nevysporiadali. Za bývanie okrem hypotéky vo výške 257,10 eur mesačne platí 136,40 eur na zálohy spojené s užívaním bytu, 30,60 eur za električku, 38,92 eur za KTV a internet. Okrem vlastnej poisťky mesačne vo výške 17,90 eur platí poisťku mal. Z. vo výške 17,70 eur a sporenie a úrazovú poisťku mal. Q. vo výške 23,10 eur a 19,32 eur. Zdravotný stav má dobrý. Obe deti sú tiež zdravé, výdavky na ich výživu sú bežné, primerané veku. Pravidelné výdavky spojené so školou, resp. predškolským zariadením vrátane stravy matka vyčíslila na obe deti vo výške 98 eur mesačne. Čo sa týka režimu detí, vstávajú medzi 6.30 až 6.45 hod. O 7.15 hod. odchádzajú spoločne z domu, pričom časť cesty do školy Q. už absolvuje sám. Má kľúče od bytu a o 16.00 hod. opúšťa družinu, takže o cca 16.15 hod. príde sám domov. Záujmové krúžky má výlučne v rámci školskej družiny. Po Z. chodí do materskej školy medzi 16.30 -17.00 hod., pričom zo škôlky môže ísť už po 15.00 hod. Deti sa po večernej hygiene ukladajú na spánok o 21.30 hod.

Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý na základe výzvy súdu vykonal šetrenia v domácnostiach rodičov a pohovor s maloletými súd zistil, že Q. navštevuje 3. ročník Základnej školy na C. ulici v H., kde dosahuje výborné výsledky. Baví ho hra na gitare, chodí na futbal a tvorivý krúžok. Páčilo sa mu, ako to bolo kedysi, keď každý víkend chodili s oboma rodičmi do S. W. alebo do C.. Tato sa vedel o nich postarať, vie navariť, učiť sa s ním, aj sa s nimi hrať. Najradšej by bol, aby to bolo ako predtým, že s mamou by bol cez týždeň a cez víkendy by spolu chodievali za otcom. Maloletá Z. chodí do Materskej školy na D. ulicu. M. je s mamou ako s tatom, chcela by, aby bolo všetko ako doteraz, aby mohla byť s oboma rodičmi. Otec maloletých detí obýva prízemie v dvojpodlažnom 6 izbovom rodinnom dome, kde sú dobré bytové podmienky. Dom je v čiastočnej rekonštrukcii, zariadenie je štandardné, hygiena na požadovanej úrovni.

Z výpovede svedkyne I. W., starej matky maloletých detí z otcovej strany súd zistil výrazne antagonistický postoj k matke maloletých, voči ktorej má značne výhrady. Svedkyňa potvrdila, že užíva poschodie rodinného domu vo vlastníctve syna, pričom jej bytová jednotka nie je samostatná a musí prechádzať cez prízemie, kde býva syn a kam si vodí deti a to nielen svoje ale aj cudzie, čo ju vyrušuje. Aj kvôli takýmto situáciám bude určite žiadať oddelenie. Nemá v dome pokoj, keď aj deti jej robia schválnosti, čo predtým spájala s vplyvom ich matky, ktorá však k nim už nechodí. Uviedla, že proti synovým deťom nemá výhrady, ale vadí jej, keď za nimi chodia iné deti. Ak by deti u otca trávili celý týždeň nevedela, kto by im napríklad navaril, keďže ona to už kvôli svojmu zhoršenému zdravotnému stavu nezvláda a syn síce nevarí také veci, ako varievajú deťom matky. Ruší ju, keď si deti silno púšťajú počítač alebo televíziu, alebo ak behajú po otvorenej hale, keďže dom je prerobený tak nešťastne, že zospodu všetko počuje. Synovi by s deťmi pomôcť nevládala, keďže má množstvo zdravotných problémov v dôsledku dolámanej chrbtice, silnej osteoporózy, problémov so srdcom a dýchaním a množstvo ďalších.

Z potvrdenia Okresného riaditeľstva policajného zboru v G., Obvodného oddelenia Policajného zboru S. W. súd zistil, že pani I. W. v období od 26.04.2012 do 16.04.2015 telefonicky oznamovala polícii výhrady voči správaniu syna celkovo 19 krát (v zásade nehody a schválnosti so synom, vyrušovanie cez deň i počas nočného kľudu etc.)

Kolízny opatrovník na základe šetrenia a vykonaného dokazovania s poukazom na doterajší spôsob života detí, skutočnosť, že byt matky považujú za svoje bydlisko a tiež s prihliadnutím na rodinné pomery na strane otca odporučil zveriť obe deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazť prispievať na výživu mal. Z. sumou 120 eur a mal. Q. sumou 150 eur mesačne. Súčasne navrhol upraviť aj styk otca s deťmi a to od štvrtku od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod., keď odovzdanie detí v školskom zariadení v pondelok ráno nepovažoval za vhodné riešenie, z hľadiska nutnosti príliš skorého vstávania detí, vzhľadom na miesto bydliska otca a všeobecne známu kritickú dopravnú situáciu začiatkom týždňa. Okrem toho navrhol v týždni, kedy nebude upravený styk cez víkend, tento upraviť aj od utorka od 16.00 hod. do stredy rána, kedy otec odovzdá deti v školskom zariadení. Čo sa týka sviatkov a prázdnin, odporučil styk rozvrhnúť rovnomerne, keď aj zastupovanie a správu majetku odporučil ponechať obom rodičom.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 26 Zákona č. 36/05 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 24 ods. 2 veta prvá Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 ZoR).

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z vykonaného dokazovania v smere úpravy rodičovských práv a povinností vyplynulo, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté deti. Deti majú vytvorený pozitívny vzťah k obojmu rodičom, čo je jednoznačne dané pravidelne realizovaným stykom otca s maloletými, čomu matka po ukončení partnerského vzťahu rodičov nebránila. V posudzovanej veci však súd dospel k záveru, a to i za venovania náležitej pozornosti názoru a vôli maloletých detí a za zohľadnenia stanoviska kolízneho opatrovníka, že prechod zo zabehtnutého režimu detí vzhľadom na ich vek na striedavú starostlivosť by v čase rozhodovania súdu nebol v ich záujme a to jednak s poukazom na vzdialenosť bydlísk rodičov, potrebu stability výchovného prostredia, jeho bezpečia a právo detí na pokojný život a slobodný rozvoj ich detských osobností vrátane ich prirodzených špecifik, ktorý nie je jednoznačne garantovaný v domácnosti otca, ktorý užíva rodinný dom spoločne so svojou matkou. Tak z výpovede starej matky maloletých detí, ako aj zo správy miestne príslušného policajného oddelenia vyplynulo, že má značne nepriateľské naladenie zjavne voči obojmu rodičom maloletých a tiež výhrady voči prirodzeným prejavom detí a udržiavaniu ich sociálnych väzieb. Vzhľadom na charakter byvania otca je jednoznačné, že deti v domácnosti otca nevyhnutne prichádzajú so starou matkou do častého a aktívneho kontaktu, čo by pri týždenných kontinuálnych intervaloch starostlivosti predstavovalo riziko značne konfliktnej a napätej atmosféry, nevhodnej z hľadiska zdravého psychického vývoja detí. Súd má za to, že ani relatívne vhodné bytové podmienky na strane otca, blízky citový vzťah maloletých ku každému z rodičov, možnosť prispôsobenia pracovných povinností otca potrebám starostlivosti o deti nie je v danom prípade v čase rozhodovania súdu dôvodom na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to aj s poukazom na vzdialenosť bydlísk rodičov a všeobecne známu komplikovanú dopravnú situáciu najmä v ranných hodinách pred nástupom do školy, čo by nutne viedlo k posunu denného režimu detí (potrebné podstatne skoršie pravidelné ranné vstávanie), čo sa nejaví na prospech zdravého fyzického a psychického vývinu detí, keď školské, resp. predškolské zariadenie ktoré deti navštevujú, sú naproti tomu v bezprostrednej blízkosti bydliska matky. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že vychádzajúc zo stavu v čase vyhlásenia rozsudku budú jednoznačne lepšie zaistené potreby detí ich zverením do osobnej starostlivosti matky, avšak za súčasnej úpravy širokého styku otca s maloletými, rešpektujúc ich vzájomne blízky vzťah a právo detí na pravidelný, rovnocenný a plnohodnotný kontakt s rodičom, ktorému nebudú zverené a tiež ich právo na starostlivosť obojoch rodičov, keď súd súčasne bral na zreteľ, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj spoločných detí. Úpravou styku každý druhý víkend a súčasne jedným dňom uprostred týždňa s prespatím v týždni, v ktorom budú deti tráviť víkend s matkou má otec možnosť širšie realizovať svoje rodičovské práva v smere sústavnej a dôslednej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých pričom zredukovaním kontaktu s matkou za stanovenia jasných pravidiel styku otca s deťmi môže viesť k stabilizácii a upokojeniu vzťahov rodičov, čo bude jednoznačne na prospech maloletých. Súd dáva rodičom do pozornosti, že základným zmyslom ich starostlivosti musí byť vždy záujem detí, ktoré na plný a harmonický rozvoj svojich osobností potrebujú predovšetkým lásku a porozumenie a musia všade tam, kde je to možné, vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov, a v každom prípade v ovzduší náklonnosti a morálneho aj materiálneho bezpečia. Schopnosť vzájomnej nekonfliktnej, slušnej a vecnej komunikácie a dohody ohľadom detí je pritom jedným z predpokladov perspektívneho zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov za predpokladu zmeny okolností, z ktorých súd vychádzal v čase vyhlásenia tohto rozsudku.

Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých detí, za zohľadnenia osobných, majetkových a zárobkových schopností oboch rodičov a mierne vyššieho príjmu matky, ktorá nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a teda napriek kompenzácii časti svojej vyživovacej povinnosti k maloletým aj osobnou starostlivosťou sa musí podieľať zhruba v obdobnom rozsahu ako otec na ich výžive aj vo finančnom vyjadrení, súd dospel k záveru, že primeranou sumou výživného zo strany otca je na maloletého Q. suma 135 eur a na maloletú Z. suma 115 eur, t.j. spolu suma 250 eur na obe deti, keď súd musel zohľadniť aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k plnoletému synovi z prvého manželstva, priestor na perspektívne zvýšenie výživného pri zmene pomerov na strane maloletých a pri raste ich odôvodnených potrieb a tiež podiel otca na starostlivosti o deti v rámci relatívne široko určeného styku a s tým súvisiace náklady, keď medzi rodičmi nebolo sporné, že otec nad rozsah pravidelných mesačných platieb deťom poskytuje aj vecné plnenia. Súd na strane každého z maloletých zohľadňoval ich odôvodnené potreby v zmysle všetkých nevyhnutných potrieb pre život dieťaťa primeraných ich veku a ďalších nutných výdavkov spojených s ich výživou (aliquótna čiastka z nákladov na bývanie, bez nákladov na hypotéku spojenú s majetkom matky v bezpodielovom spoluvlastníctve s jej bývalým manželom, škola, strava, ošatenie, hygiena, kozmetické potreby, príležitostná zdravotná starostlivosť), keď žiadne z detí nemá zvýšené náklady spojené s ich výživou, a teda sú tieto bežné, primerané ich veku. Taktiež bolo zohľadnené, že časť potrieb detí je krytá z rodinných prídavkov.

Otcovi za obdobie od 22.01.2015, t.j. odo dňa doručenia návrhu matky do dňa vyhlásenia rozsudku vznikol za zohľadnenia jeho úhrad na výživnom v sume 100 eur mesačne na každé dieťa na výživnom voči maloletému Q. v sume 185,16 eur (aliquótna čiastka za 9 dní mesiaca január vo výške 10,16 eur + 5 mesiacov x 35 eur) a voči maloletej Z. v sume 79,35 eur (aliquótna čiastka za 9 dní mesiaca január vo výške 4,35 eur + 5 mesiacov x 15 eur). Dlhé výživné je otec povinný zaplatiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletých, keď vzhľadom na výšku dlhu súd takúto lehotu považoval za primeranú na zabezpečenie potrebnej hotovosti na jeho úhradu.

O trovách konania rozhodol súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.z.:

- 1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- 2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- 3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- 4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- 5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- 6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.